

N°. 12. Rigsdagstidende. 1853.

Forhandlingerne paa den forenede Rigsdag.

Anden Samling.

5te Møde.

Løvedagen d. 19. Marts.

(Forts.)

Premierministeren (forts.): Naar jeg har brugt det Udtryk „Eiderdanskme“ — jeg veed lovrigt ikke, om jeg netop brugte det Udtryk (So!) —, saa betegnede jeg først, hvad jeg dermed meente. Det være længst fra mine Tanker at dable det System, som nu engang i daglig Tale betegnes med dette Navn; dette System har ganske vist været berettiget en vis Tid, og det har ganske vist, saaledes som det ogsaa er fremhævet her i Salen, gjort Fædrelandet store Tjenester (Grundtvig: Hør!); men det var dengang Eidersystemet var en Nødvendighed, fordi man ikke kunde opnaae Mere. — Da hele Tydssland i Aaret 1848 med Stormskridt marscherede imod en Eenhedsstat, ja maaffee imod en Eenhedsrepublik, da Svimmel havde betaget Tydssland med Alt, hvad dertil hørte, ja Mere endnu, da altsaa ogsaa Holsteen var betaget af den Svimmel at høre til det store tydske Fædreland som en Eenheds-Heelstat, da saae det danske Folk og Kongens Regjering, at det ikke kunde nytte at tænke paa Integriteten af det danske Monarchie indtil Elben, da maatte man sætte Haardt imod Haardt, da maatte man søge at skabe en Eenhedsstat, som kunde naae saalangt som muligt, da var Danmark til Eideren fuldkommen berettiget; thi dengang kunde Staten ikke komme til at naae længere. Fra det Dieblit af, da det blev sandsynligt, at man kunde udstrække det danske Monarchie saavidt, som det i sig selv gif, fra det Dieblit, da man kunde vente at faae Anerkjendelse af sine Rettigheder, fra det Dieblit var i mine Tanker det System, som jeg, hverken rosende eller dædende, betegner ved Eidersystemet, ikke læn-

gere berettiget. (Hør! — Grundtvig: So! — Formanden ringer.) Det er sandt og vist, at de Bestræbelser for Monarchiets Integritet, som udgif fra og vare en bestandig Gjenstand for Novemberministeriets Virksomhed, vare høist agtværdige; men jeg troer, at de vare byggede paa en Grund, som gjorde dem umulige, som gjorde, at de ikke kunde nytte; man beholdt nemlig det tilbage af Eidersystemet, som gjorde Monarchiets Integritet og Anerkjendelsen deraf til en Umulighed i Europas Dine. Man vilde nemlig et Monarchie, hvis Integritet kun var sikret ved det dynastiske Baand, der skulde omslutte alle Statsdele, men som forøvrigt skulde bestaae af et Danmark-Slesvig og et Holsteen. Dette vilde Europa ikke, derfra kom den stærke europæiske Modsigelse imod, hvad Europa kaldte Incorporations-systemet af Slesvig (Hør!); Europa vilde det ikke, fordi det forekom Europa, at et Monarchie, organiseret paa denne dualistiske Maade, vilde blive et svækket Monarchie. Naar Monarchiet skulde bestaae af et Danmark-Slesvig og et Holsteen, saa var det en simpel Consequents deraf, at de materielle Interesser vilde blive forffjellig artede, at der ikke vilde blive een Armee for hele Monarchiet, at der ikke vilde blive eet Toldsystem for hele Monarchiet, men at Holsteen i mange Anliggender, som burde være fælles, i flere Dele af Lovgivningen og de materielle Interesser, vilde være henviist til Tydssland og ikke til det danske Monarchie. Den Løshed i Forbindelse, som heraf i Tidens Løb vilde udvikle sig, vilde være farlig for selve Integriteten og for Monarchiets Bestaaen, og naar jeg har talt om, at Forbindelsen imellem Monarchiets forffjellige Dele paa denne Maade vilde blive en opløselig Forbindelse, saa har jeg ingenlunde derved meent, at det var det